

Johri Maat

SENIOR ADVISEUR EN PLAATSERVANGEND
BEVEILIGINGSAUTORITEIT VAN BZK

Bureau Beveiligingsautoriteit houdt toezicht op de integrale beveiliging van het departement. Dit omvat fysieke beveiliging, informatiebeveiliging, integriteit en crisismanagement. Informatiebeveiliging is een van de aspecten binnen het eigentijds werken die extra aandacht vragen.

“Oog hebben voor de kwetsbaarheden en je *gezonde verstand* gebruiken.”

“**E**igentijds werken brengt voor het Rijk veel voordelen mee. Het kan bijdragen aan de dienstverlening die burger en politiek van ons mogen verwachten. En het draagt bij aan de efficiëntie van onze processen, mede omdat medewerkers werk en privé beter kunnen combineren. Maar er kleven ook risico's aan. Informatie is het werkkapitaal van de overheid. Deze informatie dreigt door het eigentijds werken soms letterlijk buiten

INTRODUCTIE

PRINT

de reguliere werkomgeving te belanden. Opslag, transport en bewerking van data kunnen door eigentijds werken voor een groot deel buiten het zicht en de invloedssfeer van de organisatie plaatsvinden. Daarom moet je vooraf goed nadenken welke informatie naar buiten mag en welke beveiligingsmaatregelen nodig zijn om de risico's beheersbaar te houden.”

IMAGOSCHADE

“Als je dat niet doet, bestaat de kans dat onbevoegde derden toegang krijgen tot die informatie.

Hier kunnen betrokken burgers, bedrijven en overheden nadeel van ondervinden.

In sommige gevallen leidt het zelfs tot schade aan de staatsveiligheid. Maar denk ook aan de imagoschade als vertrouwelijke informatie via de media bekend wordt. Dit soort inbreuken ontstaat bijvoorbeeld door het verliezen van onbeveiligde digitale gegevensdragers zoals usb-stick, notebook of tablet. Informatie kan ook in verkeerde handen komen door te werken op een onbetrouwbaar gast-wifi-netwerk. Maar het kan evengoed gebeuren dat een ambtenaar in het buitenland bij een grenscontrole zijn apparatuur moet afstaan. Overigens gaat het niet alleen om digitale informatie. Ook de zoekgeraakte ouderwetse map met vertrouwelijke papieren stukken komt nog geregeld voor. Net als vertrouwelijke informatie die uitlekt door een telefoongesprek in de trein of een loslippige ambtenaar op een receptie of terras.”

“Vooraf goed nadenken welke informatie naar buiten mag en hoe je risico's beheersbaar houdt.”

HANDVAT

Bij eigentijds werken horen ook afspraken en middelen om op een veilige manier met informatie om te gaan, zodat de kwetsbaarheden zo veel mogelijk beheersbaar worden. Dit is een verantwoordelijkheid van de organisatie als geheel, je leidinggevende en jezelf. Zorg er bijvoorbeeld voor dat je scherm vergrendeld is als je van je werkplek af bent en laat geen informatie open en bloot liggen. Maak ook gebruik van de diensten en producten die vanuit het ministerie worden verstrekt (smartphone, token, beveiligde usb-stick, laptop, tablet). Het mailen van werkgerelateerde informatie naar privé-accounts of het opslaan op privé-apparatuur of externe servers (zoals GoogleDocs of Dropbox) is niet toegestaan. Voor meer informatie kun je ook terecht op de pagina van [Bureau Beveiligingsautoriteit op het Rijksportaal](#).

LEES ALLE HANDVATTEN →

ERVARINGEN MET EIGENTIJDS WERKEN INTERVIEW JOHRI MAAT

BEVEILIGINGSBEWUSTZIJN

“Voor een van mijn studies heb ik onderzoek gedaan naar het lekken van geheimen. Daaruit bleek dat eigentijds werken kan leiden tot risico’s door verwijtbaar lekken. Er is dan weliswaar geen opzet in het spel, maar het mag je wel aangerekend worden omdat je als ambtenaar de regels niet volgt of de voorgeschreven middelen niet gebruikt. Dat risico is door de vrijheid van het flexwerken en alle ict-middelen waarover men nu beschikt, groter dan voorheen. Op een usb-stick past immers aanzienlijk meer informatie dan vroeger op een diskette. Ook per e-mail komt informatie soms in verkeerde handen, bijvoorbeeld door typefouten in de adressering of het mailen van werkgerelateerde informatie naar privé-e-mailadressen waar ook anderen bij kunnen. Dat risico willen we beheersbaar maken, bijvoorbeeld door voorlichting te geven en zo het beveiligingsbewustzijn bij managers en medewerkers te vergroten.”

VEILIG FACILITEREN

“Met alleen verbieden kom je er niet. Dat is niet van deze tijd en vooral ook niet nodig. Ons uitgangspunt is veilig faciliteren. Dus niet onnodig belemmeringen opwerpen, maar ervoor zorgen dat risico’s voldoende beheersbaar worden. Dit werkt alleen als de medewerkers voldoende besef hebben van de kwetsbaarheden. Vaak is het een kwestie van gezond verstand. Neem het bewaren van gevoelige informatie in een openbare cloud, zoals Google Docs of Dropbox: dat is niet verstandig en daarom ook niet toegestaan. Bedrijven en buitenlandse mogendheden hebben namelijk toegang tot die informatie. Hetzelfde geldt voor gratis publieke e-maildiensten en social media zoals Twitter en LinkedIn. De aanbieders ervan gebruiken de informatie voor commerciële doeleinden. Zo werkt hun verdienmodel. Social media zijn niet verkeerd, zelf gebruik ik ook LinkedIn, maar wees ervan bewust dat de informatie die je erop plaatst,

VOORSTANDER VAN EIGENTIJDS WERKEN

“Ik ben een voorstander van het eigentijds werken. Zelf vind ik het ook fijn om mijn eigen tijd in te kunnen delen en af en toe thuis te kunnen werken. BZK zorgt voor de kaders en de middelen. Als we als medewerkers ons gezonde verstand gebruiken en oog hebben voor de kwetsbaarheden, dan wordt het eigentijds werken vast een groot succes.”

“Het bewaren van gevoelige informatie in een openbare cloud is onverstandig en daarom ook niet toegestaan.”

INTERVIEW

INTERVIEW TH

INTERVIEW

INTERVIEW

INTERVIEW

INTERVIEW OLAV WELLING

INTERVIEW WYBO JUR

INTERVIEW NYNKE SIJTSMA

“Vertro
voor t

“Gewoon
Dat zou
willen a

“Het za
maar
is het

“Mense
prettig
opdrac

“Weten
Dat is
om res

“De succesfactoren van
Werken zijn de drie
Bricks, Bytes en Beha

“Zorg voor sfeer
dagen. Creëer
collegialiteit h

“We hebben zo min
mogelijk regels”

Heb respect voor elkaars invulling van eigentijds werken en inspireer en help elkaar waar nodig.

*Samen leven en wonen,
in een democratische rechtsstaat,
met een slagvaardig bestuur.
BZK, duidelijk voor mensen.*

Dit is een uitgave van:

DCB- Directie Personeel & Organisatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Postbus 20011/2500 EA Den Haag

www.minbzk.nl

© Juli 2012

INTRODUCTIE

PRINT